

Послання до Єпископів (уривки)

Іван Вишенський

Твір починається з глузливого звернення до архієпископа Михайла та ще п'яти єпископів, які підписали унію:

"Вельможним їх милості панам". До автора "Послання" дійшов плід їхнього "подвигу, праці, ретельності і старання, писання під назвою "Оборона згоди з латинською церквою і вірою, що служить Риму". Характеризуючи своїх ідейних супротивників, як "пikлувальників і будівничих тієї названої згоди, унії зміїної, як її зве руський народ", він запитує, де й хто з них виконував шість заповідей Христових: голодних нагодував, спраглих напоїв, мандрівних упокоїв, голих зодяг, хворим послужив, у темницях одвідував?.."

Чи не самі "їхні милості" чинять голодними і спраглими "бідних підданих", забирають пожертви на прогодування сиріт церковних та тягнуть з гумна стоги та ожереди. Разом із своїми слугами пожирають "отих труд і піт кривавий", горілки проціджувані курять, пиво добірне варять і "в прірву ненаситного черева вливають".

Тоді як самі єпископи об'їдаються, сироти церковні терплять від голоду і спраги, а піддані з дітьми змушені урізати собі пайку хліба, боячись, що не дотягнуть до нового урожаю.

Де вони голих одягали? Чи не самі забирають у людей коні, воли, вівці, податки грошові живцем здирають, у непогідь гонять на важку роботу. Самі ж "яко ідоли" на місці сидять, а якщо й трапиться того "трупа обідолотвореного" кудись перенести, то тільки на колисках, немов дома сидячи, переносяться.

Отак, висмоктавши з своїх підданих їхню кров, силу і працю, своїх прислужників у дорогі сукна вдягають, щоб приємним виглядом їх тішитись. Між тим у бідолашних людей немає навіть "сірячини путящої", аби наготу свою прикрити.

Єпископи повні мішки грішми золотими напихають, "а тії бідаки шеляга, за віщо сіль купити, не мають". Чи не для того вони єпископства домагались, щоб більше майна, маєтностей та прибутків у церкві Божої здобути? Щоб у достатках розкішних, "яку маслі плавати?"

Дочок вони багатим приданим єпископським наділяють, зятям титули найславніші надали.

Далі І. Вишенський наводить приклади розкішного життя та великих статків каштеляна Потія, архієпископа Рогози, який колись був лише небагатим шляхтичем, єпископа Кирила Терлецького, раніше простого попа

Автор "Послання" аргументовано доводить, що його супротивники не йдуть за Христом. Вони пишаються своєю зверхністю над хлопами, бо купаються у розкошах і навіть воеводи їм низько кланяються. Насправді ж, їм нема чим гордитися. Адже ті архієреї, що Христа вбили, подібні до них в усьому. Так само, як і вони, ті архієреї розкошували і мали багато слуг. Їх також вшановували володарі тих часів — Пілати та

Іроди.

А поряд з ними жили й тоді "хлопи Христові" — бідні, поганьблені, биті і повбивані. І були ці хлопи в усі часи чеснішими й славнішими від своїх духовних владик.

Автор "Послання" кидає в обличчя "панам єпископам" гнівне звинувачення: високо сидять вони на місцях єпископських, але не сидять не гідності й чесності; володіють селами, але душами їхніми диявол володіє; пастирями себе звуть, але "єсте прокляті"; йменують себе єпископами, але "єсте мучителі"; вважають себе духовними [особами], але "єсте поганці й язичники".